

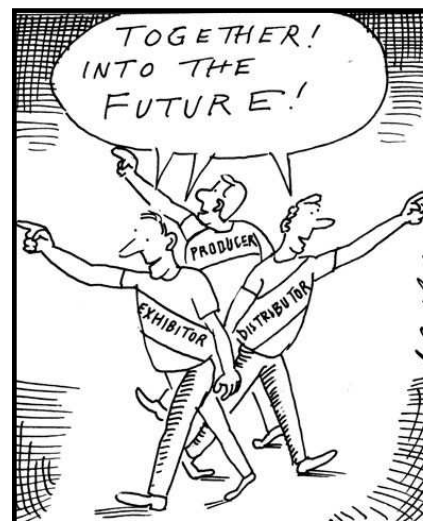
Juli 2012

Filmbranchens udfordringer – Del X: **Banen er ved at være kridtet op**

Gennem temmelig lang tid har vinduesdebatten verseret og efter Kulturministeren har lanceret en idé om eksperimenter, han angiveligt impulsivt fik efter et interview, mens journalisten var på vej ud af døren, er banen ved at være kridtet op.

Agendaerne er mange og de peger i mange forskellige retninger.

Nedenstående skal forsøges at tegne et kort over de mange agendaer, der verserer blandt interessenterne i denne problematik; Kulturministerens, Filmproducenternes, filminstruktørernes, filmdistributørernes, Det Danske Filminstituts, EU's, DVD-branchens og VoD-udbyderes, TV's, publikums, og ikke mindst; biografernes.

Kulturministeriet

Agenda: Kulturministeriets agenda er trefold; A) Markere Kulturministeren generelt, og i særdeleshed overfor EU, som 'foretagsom'. B) Styrkelse af Filmby Århus. C) Imødekommen af filminstruktører, som ønsker 'eksperimenter'.

Hvordan: Sammen med Århus Filmby blev idéen om "Frifilm" fostret, hvor 4 film produktionsstøttet med minimale kr. 5 mio. pr. film, skal afprøve forskellige forretningsmodeller for produktion og distribution – dog forsøgt lanceret som en impulsiv idé, der pludselig blev udklækket i Kulturministerens hoved, efter et interview, mens journalisten var på vej ud af døren. Under Cannes Filmfestivalen havde Kulturministerens travlt med at præsentere disse eksperimenter for EU.

Problematik: Kulturministeren var en anelse tidligt ude overfor EU, for man skal jo ikke sælge skindet før bjørnen er skudt. Biografer og distributører er ikke blevet taget i ed, i forbindelse med dette eksperiment, hvor man med rette kan spørge om det overhovedet er spillefilm med biografernes store lærreder for øje, der tænkes produceret. Med den sølle støtte bliver der, i bedste fald, kun tale om film, der er lavet til den mindre skærm i hjemmet. I værste fald, til ingen overhovedet. Et andet problem er, at eksperimentet angiveligt kun kan lade sig gøre, hvis Kulturministeren finder 'nye' penge. Det bliver problematisk i et miljø, hvor Kulturministeren netop har afvist at finde 'nye' penge til Den Københavnske Filmfond.

Konklusion: Uigennemtænkt og uprofessionelt, hvis man virkelig ønsker eksperimenter, som kan afgive brugbare resultater. Som angivet ovenfor, handler det dog slet ikke om dét. Åbenlyst der ikke er blevet tænkt meget på hvad der vil tjene borgeres og den samlende filmbranchens langsigtede interesser bedst – men derimod blot hvad der vil tjene Kulturministerens interesser bedst.

De danske filmproducenter

Agenda: At sikre sig total handlefrihed, uden indblanding og aftaler, som hæmmer producenternes handlefrihed. Og i øvrigt sikre sig størst mulige indtægter.

Hvordan: Gennem kravet om 'fleksibilitet', som jo er indbegrebet af frihed og ikke skulle stå til ansvar for nogen.

Problematik: Det vil ikke være gavnligt langsigtet for filmbranchen generelt, at beslutninger, med vidtrækkende konsekvenser, bliver indgået i kortsigtet miljø, hvor en producents økonomiske 'dagsform' bliver udslagsgivende - og i øvrigt ofte drevet frem af panikløsninger.

Konklusion: Det er alene ovenstående omstændigheder, der har drevet filmproducenterne til det morads, de nu angiveligt befinder sig i. Langsigtede aftaler og tanker er essentiel for branchens overlevelsesmuligheder. Man ser da også flere producenterne være tøvende overfor de nye medier, hvor de ganske muligt kan tjene en femmer, men hvad hjælper det, når de risikerer at sætte en ti'er over styr i forsøget.

De danske filminstruktører

Agenda: Filminstruktørerne har 2 dagsordener; A) At gøre sig fri af producenter, distributører og biografer. B) Lade indtægterne tilflyde instruktørerne direkte, uden fordyrende mellemlid.

Hvordan: At plæderer for at 'filmen skal sættes fri', uden nogen former for begrænsninger i form af vinduer samt at undgå producenteres, distributørers og biografers indhug i de indtægter, filminstruktørerne mener rettelig alene bør komme dem til gode.

Problematik: De danske filminstruktører er for størstedelens vedkommende, i det nuværende miljø, underbetalte, og samtidig indgår de aftaler - for at deres film overhovedet kan produceres - som medfører en endnu dårligere aflønning og samtidig en ligegyldighed over prissætningen på de forskellige platforme. Mange instruktørernes interesse i indtægter afløses dermed blot af ønsket om, at så mange som muligt ser deres film, uden smålig skelen til hvad publikum betaler for oplevelsen.

Konklusion: Størstedelen af de danske filminstruktører er ikke forretningsmænd, og bliver det heller aldrig. Deres økonomiske regnestykker og forudsætninger er ren utopi, og vil umuliggøre produktion af spillefilm. Det er beklageligvis igen og igen blevet bekræftet, at danske filminstruktører har vanskeligt ved at anerkende forskellen på spillefilm produceret til det store lærred og film der produceres direkte til den mindre elektroniske skærm.

Filmdistributørerne:

Agenda: At sikre sig størst mulige indtægter og fortsat "pipeline" fra produktionsmiljøet til opretholdelse af disse indtægter.

Hvordan: Gennem aftaler med producenter, at sikre sig de størst mulige indtægter fra aftagere af spillefilm. Og ikke mindst; at benytte biograferne som markedsføringsværktøj for at sikre sig optimale indtægter fra de øvrige platforme.

Problematik: Under betydeligt pres fra interessenter, som blot ser distributører som et fordyrende mellemlid, uden relevans i det fremtidige mediebillid.

Konklusion: Man kan kun håbe rettighedshavere anerkender distributørernes uvurderlige forretnings- og markedsføringsmæssige kompetencer, inden det er for sent og lavinen begynder at rulle, uden nogen mulighed for at stoppe den.

Det Danske Filminstitut:

Agenda: At slippe helskindet gennem processen, samt tilfredsstille det politiske bagland.

Hvordan: Forsøge at bringe filmbranchen til konsensus i forbindelse med de af Kulturministeren foreslåede eksperimenter.

Problematik: Manøvrere i et farvand med ufattelig mange forskellige agendaer, i et dilemma af, på den ene side at afspejle markedet, og på den anden at tilfredsstille det politiske bagland, vanskeliggjort af en Kulturminister, som øjensynligt i mange tilfælde slet ikke finder det hensigtsmæssigt at trække på DFI's ekspertise.

Konklusion: DFI vil komme til at stå sin endelige prøve i forsøget på at få alle tråde til at nå hinanden og ikke mindst sikre filmindustrien i Danmark langsigtet.

EU:

Agenda: Ét stort frit tilgængeligt marked på samtlige platforme simultant, inden for EU's grænser.

Hvordan: Gennem direktiver og ultimativt; lovgivning.

Problematik: Spillefilms finansiering umuliggøres.

Konklusion: Vil langsigtet komme til at betyde en væsentlig kvalitetsforringelse, og publikum vil i fremtiden - i yderste konsekvens - blive spist af med billige TV-film.

VoD-udbydere:

Agenda: Sikre sig størst mulige indtægter for optimering af virksomhedens værdi, med henblik på salg af selskabet.

Hvordan: Forsøge at undergrave de øvrige mediers indtægt og betydning.

Problematik: Det er kun lykkes VoD-udbydere at stjæle transaktioner fra de gamle medier, beklageligvis til en lavere prissætning.

Konklusion: VoD er det nye sort, og VoD-udbydere gør det yderst dygtigt. En branche i fremgang, beklageligvis, som nævnt, alene på bekostning af de gamle medier – og til en lavere prissætning pr. stk. - hvilket ikke hjælper filmbranchens samlede indtægter. Den eneste måde VoD-udbydere kan sikre sig yderligere fremgang på, isoleret, er gennem sammenbrud af biografernes vindue, dette ønske sker beklageligvis uden omtanke for de langsigtede konsekvenser, for hvorfor producere de spillefilm, som publikum elsker og VoD's indtægt beror på, hvis det medie de er lavet for, ikke længere eksisterer? Interessant bliver det da også at følge, hvis VoD-vinduet kommer under pres fra free-TV.

DVD-branchen:

Agenda: At sikre sig størst mulige indtægter.

Hvordan: Bakke VoD-udbydere op i at fri tilgængelighed på alle platforme er vejen frem.

Problematik: VoD stjæler indtægter med arme og ben fra DVD-branchen, hvorfor DVD-branchen alene i kortsigtet tænkning forsøger at suge de sidste dråber op ad tanken.

Konklusion: De fysiske medier står overfor et endeligt – og få vil savne dem.

TV:

Agenda: At sikre sig spillefilms visning hurtigst muligt.

Hvordan: At sætte pres på vinduerne. Ikke alene biografernes, men også DVD-, VoD-, og pay-TV vinduet.

Problematik: Sætter de medier, som sikre spillefilms deres største indtægter, under betydeligt pres.

Konklusion: Såfremt TV ønsker spillefilm af høj kvalitet, fortsat skal tilflyde dem i en jævn strøm, bør presset tages af, ellers ender den danske filmindustri med at producere billige TV-film, optaget i hu og hast, reality- og gameshows til TV. Når en film først har været vist på free-TV er den videre kommercielle udnyttelse yderst begrænset i en årrække frem.

Publikum:

Agenda: At sikre sig billigst mulig adgang til spillefilm på ethvert tænkeligt medie.

Hvordan: Lokalisere de platforme, hvor ovennævnte ønske imødekommes helt eller delvis. Legalt eller illegalt.

Problematik: Når forbrugeren uhindret – illegalt – bliver vænnet til at film er gratis eller legalt bliver imødekommet til meget lav prissætning, vil produktion af spillefilm umuliggøres.

Konklusion: Publikums uhindrede adgang til at se spillefilm gratis på illegale platforme, eller på platforme, hvor de har adgang til spillefilm til spotpris, vil langsigtet komme til at betyde en væsentlig kvalitetsforringelse og publikum vil i fremtiden – i yderste konsekvens – blive spist af med billige TV-film, udelukkende på den mindre elektroniske skærm.

Biograferne:

Agenda: Sikre sig størst mulige indtægter og fortsat have adgang til visning af spillefilm i et vindue, der sikrer rentabilitet.

Hvordan: Fortsat øge indtjeningen til filmenes producenter, for derigennem at påvise biografernes vigtighed for den overordnede økonomi – og i øvrigt give producenten mulighed for at optimere indtægterne i de øvrige vinduer, i respekt for biografernes vindue, i en langsigtet strategi, som sikre filmbranchen de højst opnåelige samlede indtægter.

Problematik: Gennem pres fra det politiske miljø samt fra de øvrige platforme, kan biograferne risikere at få mindsket deres betydning i økonomisk henseende, uden filmbranchens samlede økonomi dermed stiger, hvilket vil afstedkomme en ond spiral.

Konklusion: For at produktion af spillefilm overhovedet giver mening, kræver det store lærreder at vise, og markedsføre, dem på. Hvis den nævnte onde spiral får frit spil, vil det ikke alene betyde biografernes endeligt, men så sandelig også spillefilmens.

Fælles for langt de fleste interessenter er ønsket om frihed og øget indtjening. Man skal dog være opmærksom på, at frihed og tryghed er to uforenelige størrelser.

Vigtigst for det politiske miljø burde være, at publikum også i fremtiden kan sikres de spillefilm, der både har præget, og betydet så meget, siden biografernes fremkomst. Ikke at ville sikre dette miljø kan potentielt resultere i et tab med meget få sidestykker.

At undgå dette scenarie burde have politikernes udelte opmærksomhed – det bør så sandelig undgås at forsøge at iværksætte initiativer, som vil tilskynde spillefilmens endeligt.

Vi véd at illegale downloads på internettet ikke forekommer, så længe filmene vises i biografen eksklusivt. Vi véd at de nye medier blot stjæler transaktioner fra de gamle, tilmed til lavere prissætning. Hvordan man forestiller sig at simultanudsendelse af film, med mulighed for illegalt at hente filmen på internettet fra allerførste udsendelsestidspunkt og til en lavere gennemsnitlig prissætning på legale platforme i konkurrence med sig selv, kan hjælpe filmbranchens samlede økonomi, er ubegribeligt. Eller også er der blot meget få mennesker, som til fulde har forstået filmbranchens udfordringer og i stedet har ladet sig forblinde af Utopia.

Herregud – vi taler 200-250 spillefilm årligt i Danmark – ud af tusindvis af film. De øvrige tusindvis af film kan lanceres på alle tænkelige måder på alle tænkelige platforme, men de 200-250 spillefilm bør fredes gennem opretholdelse af vinduerne, som sikrer filmindustrien optimale indtægter og dermed også sikrer publikum film af tårnhøj kvalitet i fremtiden. Og ikke mindst skal det aldrig glemmes, at spillefilm jo er produceret med henblik på visning på biografernes store lærred – ikke den mindre elektroniske skærm. Kan man ikke anerkende forskellen, er det nok fordi man alene burde lave film til den mindre skærm.

For spillefilmens skyld, kan man jo sige, at såfremt en producent eller instruktør ikke værdsætter biografierne og spillefilmen tilstrækkeligt til, at tilkende biografierne 4 måneders holdback – og dermed sikre fremtiden for spillefilmen og det visningssted filmen er lavet for – har deres film intet at gøre i biografierne og bør udsendes direkte på de øvrige platforme.

København, den 29. juni 2012

Kim Pedersen
Formand, Brancheforeningen Danske Biografer

